

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева
L.N. Gumilyov Eurasian National University

«ЭКОНОМИКАЛЫҚ БЕЛГІСІЗДІК ЖАҒДАЙЫНДА ҚАРЖЫ-БАНК СЕКТОРЫН ДАМУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҮРДІСТЕРІ»

атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
(10-11 маусым, 2022)

СБОРНИК ТРУДОВ

Международной научно-практической конференции
**«СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ
ФИНАНСОВО-БАНКОВСКОГО СЕКТОРА
В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ НЕОПРЕДЕЛЕННОСТИ»,**
(10-11 июня, 2022)

PROCEEDINGS

of the International Scientific and Practical Conference
**«MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT
OF THE FINANCIAL AND BANKING SECTOR IN CONDITIONS
OF ECONOMIC UNCERTAINTY»,**
(June 10-11, 2022)

Нұр-Сұлтан/ Nur-Sultan, 2022

Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**«ЭКОНИМИКАЛЫҚ БЕЛГІСІЗДІК ЖАҒДАЙЫНДА ҚАРЖЫ-БАНК
СЕКТОРЫН ДАМУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҮРДІСТЕРІ»**
Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
(10-11 маусым, 2022)

СБОРНИК ТРУДОВ
Международной научно-практической конференции
**«СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ФИНАСОВО-
БАНКОВСКОГО СЕКТОРА В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ
НЕОПРЕДЕЛЕННОСТИ»**
(10-11 июня, 2022)

PROCEEDINGS
of the International Scientific and Practical Conference
**" MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE FINANCIAL AND
BANKING SECTOR UNDER ECONOMIC UNCERTAINTY "**
(June 10-11, 2022)

Нур-Султан, 2022
Nur-Sultan, 2022

УДК 336.71
ББК 65.262.1 я73
Э 40

Рецензенты: Макыш С.Б., д.э.н., профессор, Евразийский Национальный университет им. Л. Н. Гумилева
Шаяхметова К.О., д.э.н., профессор, университет Туран-Астана

Редакционная коллегия

Насырова Г.А. - заведующая кафедрой «Финансы», д.э.н., профессор, Евразийский Национальный университет им. Л. Н. Гумилева, г. Нур-Султан, Республика Казахстан
Жоламанова М.Т. - к.э.н., профессор, Евразийский Национальный университет имени Л. Н. Гумилева, г. Нур-Султан, Республика Казахстан
Рахимжанова К.К. - доктор PhD, Евразийский Национальный университет имени Л. Н. Гумилева, г. Нур-Султан, Республика Казахстан
Айтказина А.А. – преподаватель, Евразийский Национальный университет имени Л. Н. Гумилева, г. Нур-Султан, Республика Казахстан
Мисник О.В. - докторант, Евразийский Национальный университет имени Л. Н. Гумилева, г. Нур-Султан, Республика Казахстан
Керимкулова Д.Д. - докторант, Евразийский Национальный университет имени Л. Н. Гумилева, г. Нур-Султан, Республика Казахстан

ISBN 978-601-337-682-0

«Экономикалық белгісіздік жағдайында қаржы-банк секторын дамытудың қазіргі заманғы үрдістері» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының еңбектер жинағы / Насырова Г.А. жалпы редакциясымен. - Нұр-Сұлтан: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2022. - 337 с.

Сборник трудов международной научно-практической конференции «Современные тенденции развития финансово-банковского сектора в условиях экономической неопределенности»/ под общей ред. Насыровой Г.А. - Нур-Султан: Евразийский Национальный университет им. Л. Н. Гумилева, 2022.- 337 с.

Proceedings of the International Scientific and Practical Conference " Modern trends in the development of the financial and banking sector under economic uncertainty "/Under the General editorship of Nasyrova G.A.- Nur-Sultan: L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2022. – 337 p.

ISBN 978-601-337-682-0

УДК 336.71
ББК 65.262.1 я73

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2022
© Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева, 2022
© L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2022

<p>2. әлемдік экономикадағы және Қазақстан экономикасындағы құрылымдық өзгерістерді ескере отырып, қолданыстағы инвестициялық келісімдерді қайта қарау.</p> <p>3. "жасыл" экономикаға біртіндеп көшуге және цифрлық технологияларды дамытуға ықпал ететін жобаларды іске асыру.</p> <p>4. ЕАЭО нарықтарында, атап айтқанда Ресей мен Орталық Азия елдерінде акцентпен жобаларды іске асыру.</p> <p>5. орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған инвестициялық жобаларды ілгерілету бойынша жекелеген шаралар құру.</p> <p>6. ХҚК платформасын инвестициялық дауларды, оның ішінде олардың құқықтары мен тетіктерін шешу үшін пайдалану.</p>	<p>3. Елдердің Климаттық бейтараптыққа көшуі нәтижесінде Қазақстанның табиғи ресурстарының инвестициялық тартымдылығының төмендеуі.</p> <p>4. отандық инвесторлардың төмен инвестициялық белсенділігі және шетелдік капитал ағынының төмендеуі.</p> <p>5. экономиканың құрылымдық теңгерімсіздігі мен инвестициялар бағытына байланысты экономикадағы жоғары тәуекелдерді қолдау.</p> <p>6. негізгі құралдарға инвестициялардың, сондай-ақ тікелей шетелдік инвестициялардың өсу қарқынының және (немесе) шағын көлемінің төмендеуіне байланысты елдің қазіргі бәсекелестік артықшылықтары мен өнеркәсіптік әлеуетінің жоғалуы.</p> <p>7. инвестициялар үшін, оның ішінде көрші елдерден инвестициялар үшін жаһандық бәсекелестіктің күшеюі және соның салдарынан Қазақстаннан шетел инвестицияларының ықтимал ағыны.</p>
Ескерту – әдебиеттік мәліметтерді жинақтау негізінде автормен құрастырылған [5].	

Осылайша, SWOT-талдау жоғарыда аталған кемшіліктерді елемей инвестицияларды тарту кезінде қосымша ықтимал тәуекелдерді іске асыруға әкелуі мүмкін екенін көрсетеді. Сонымен бірге, осы күшті жақтарды тиімді пайдалану қолданыстағы мүмкіндіктерді жүзеге асыруға әкелуі мүмкін.

Әдебиет:

1. [Дж. М. Кейнс](#) «Общая теория занятости, процента и денег», февраль 1936 год – 352 с.
2. Гитман Л.Дж., Джонк М.Д. «Основы инвестирования». М.:1997 год – 1008 с.
3. Бөкенов.А.Ж, Ақанаева.Т.А. Корпоративтік қаржы.
4. Әлжанова Н.Ш. Инвестициялық жобалау. – Алматы: «Қазақ университеті»
5. Бохаев Д. «Инвестициялық жобалардың тиімділігін бағалау әдістері» Экономика негіздері

УДК 336

STATE REGULATION OF GREENHOUSE EMISSIONS REDUCTION IN KAZAKHSTAN

Toregozhina M.

The Eurasian National University of L.N. Gumilyov

Nur-Sultan, Kazakhstan

E-mail: mtoregozh@gmail.com

Annotation. The global challenges are associated with the threat of an increase in the greenhouse effect. It impacts the world community to look for new tools and ways to reduce harmful emissions into the planet's atmosphere. Kazakhstan is committed to measures related to sustainable development, the formation of an economic growth model with the allocation of "green sectors" and the activation of "green financing" projects. Various ways are currently being discussed for solving this problem with companies, and even ordinary citizens. New approaches force them to reconsider their economic behavior and change mindset by getting them motivation in new projects using financial instruments, such as the introduction of carbon offset projects. Kazakhstan joined the discussion and implementation of such projects and began to take the first steps in this direction.

Keywords: carbon compensation, green financing, forest carbon offset, verification, validation, economic education, sustainable development, climate change.

Over the past 30-40 years, the rapid development of all segments of the economy has been accompanied by negative consequences associated with an increase in greenhouse gas emissions into the atmosphere.

Scientists are sounding the alarm: extreme weather events caused by climate change threaten to pose threats to all mankind associated with desertification in one part of the world and with rising water levels and flooding in another.

According to NET ZERO Global Commitment 93 countries have introduced net-zero targets; 1300 corporations have committed to the Science-Based targets as of Q1/2021; 39 countries are covered by government based hydrogen strategies (EU +12 out of EU).

43 gigatonnes (GT) of CO₂ emitted in 2019; 40 GT of CO₂ emitted in 2020; 420 GT of CO₂ remaining Carbon Budget through 2050-consisted with 1,5-degree scenario; by 2030 will be exhausted unless a drastic emission reduction are initiated in the coming decade [1].

How should Kazakhstan prepare to respond to climate change and prepare for the challenges that are associated with global sinking?

Kazakhstan remains committed to measures related to sustainable development, the formation of an economic growth model, taking into account the principles of "green economy" and "green financing".

Our country has ratified 22 international environmental conventions, including the Paris Climate Agreement (2015), the Concept for the transition to a "green economy". By ratifying the Paris Agreement, the country has made a voluntary commitment to reduce greenhouse gas emissions by 15% by 2030 from 1990 levels.

In addition, each country makes its own contribution, which provides for reducing harmful emissions into the atmosphere every 5 years. Thus, Kazakhstan has joined the world community of countries, having voluntarily assumed international obligations to save the planet from the inevitable consequences associated with the violation of the heat balance. One of the important ambitious decisions was the statement of the head of state K. Tokayev at the virtual summit of climate ambitions in Glasgow in 2020. It was announced that Kazakhstan was striving to become climate neutral by 2060. The President's statement stated that "this will require the adoption of a long-term strategy to reduce emissions and decarbonize our economy. Let's hope that it will become such a driver of movement towards the carbon neutrality of the country." [2].

The Glasgow Climate Pact, adopted following the 26th Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change in the city of Glasgow in November 2021, calls on parties to the Paris Agreement to review their Nationally Determined Contributions by the end of 2022. An update of the Nationally Determined Contributions is planned for this year. For this, a roadmap of measures for 2022-2025 will be developed, which will include sectoral and cross-sectoral measures to reduce greenhouse gas emissions. Also, the roadmap will cover the issues of adaptation to climate change to increase the resilience of vulnerable sectors of the economy and the population to the already observed and expected effects of climate change [3].

The concept of low-carbon development of the economy was laid down in the Environmental Code of the Republic of Kazakhstan. The articles of the legislative document dealt with access to the state register of carbon units, the National Plan for Carbon Quotas, and the contribution at the national level to reduce greenhouse gas emissions. Methods were proposed that were not previously cultivated and poorly implemented, for example, "the development of sustainable green spaces that have a high absorption effect of greenhouse gases from the environment, aimed at mitigating the effects of climate change" [4].

Attention on the part of the state to the reduction of greenhouse gases was supplemented by the Tax Code of the Republic of Kazakhstan. So, from January 1, 2022, the name "fee for emissions into the environment" was replaced with "fee for negative environmental impact (Article 573 of the Tax Code of the Republic of Kazakhstan) is charged for emissions and discharges of pollutants (emissions into the environment)" [5].

It should be noted that in accordance with Article 60 of the Environmental Code of the Republic of Kazakhstan, greenhouse gas emissions are subject to control only by the state. Environmental audits by private audit companies are unacceptable.

The monitoring system for the regulation of greenhouse gas emissions and the measurement of greenhouse emissions is carried out by the operator of the carbon trading system represented by Zhasyl Damu JSC. The main activity of this body is related to the provision of technical and expert support for state regulation and international cooperation in the field of emissions and absorption of greenhouse gases. The operator's instruments include both an emissions trading system and a carbon tax. As experts note, "a carbon tax is a tax that is imposed on enterprises for each unit of greenhouse gas emissions, while an ETS is a system where the maximum level of pollution is set annually for each emitter that it can emit during the year."

The Association of Practicing Ecologists of Kazakhstan came to the conclusion that when comparing two systems: "carbon tax" and "quota trading" (emissions trading system), each of them has its own advantages and disadvantages. It is noted that the carbon tax has great advantages in such criteria as "price" and "complexity of the system". In the "emission reduction" criterion, PTS have some superiority due to the presence of maximum allowable emission standards. Difficulties related to the implementation of ETS (allocation of quotas, issuance of certificates, a national plan for the distribution of quotas, the protracted nature of the work of administration entities) make it possible to give preference to a carbon tax, or to combine them into one system.

At present, taking into account international experience, a new tool has been developed to influence hard-to-remove emissions through access to carbon offset programs. Authorized state bodies have prepared the following documents: 1) Methodology for calculating emissions and removals of greenhouse gases dated September 13, 2021 No. 371. 2) Rules for approving carbon offset and providing offset units dated November 5, 2021 were approved. 3) Guidelines for the preparation of forest hydrocarbon projects according to the voluntary standard of the VCS program (VERRA) have been developed.

The object of attention in these documents is the trading market, in which the object of sale and purchase is the carbon unit used to calculate the carbon offset.

In this approach, economic relations for climate projects arise between two types of markets for carbon units: regulated and voluntary. The first is organized, regulated by the state, which monitors the obligations of the state to fulfill national obligations to reduce emissions. The second is between corporations that can sell their unused share of the pollution to another company that has "overstepped" its pollution limit but is seeking to reduce its carbon footprint. First, the company seeks to fulfill its corporate obligations, maintain its reputation, improve the company's image, attract investment and receive bonuses for carbon-neutral products. states, new control functions arise, independent validation and verification institutions appear, which require the training of evaluators in the field of carbon pricing [6].

References:

1. https://www.spglobal.com/esg/perspectives/accelerate-to-zero?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Carbon_Search&utm_term=net%20zero%20carbon&utm_content=534418150281&gclid=CjwKCAjwp7eUBhBeEiwAZbHwkTj2_gzMkjfCUvFTTuyVBCf
2. Климатическая сеть стран Восточной Европы, Кавказа и Центральной Азии. <https://infoclimate.org/kazakhstan-poobeshhal-stat-klimaticheskij-nejtralnyj-k-2060-godu-cto-poobeshhali-armeniya-i-ukraina-na-sammite-klimaticheskij-ambicziy/>
3. Казахстан готовится выйти на международные углеродные рынки – Минэкологии РК. https://www.inform.kz/ru/kazakhstan-gotovitsya-vyyti-na-mezhdunarodnye-uglerodnye-rynki-minekologii-rk_a3928882inform.kz
4. ECOLOGICAL CODE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN, 2021 No.400-VI LRK article 25,130]
5. TAX CODE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/K1700000120>
6. В. Коваленко Углеродные единицы: динамика и потенциал https://www.ey.com/ru_kz/climate-change-sustainability-services/carbon-offsets-developments-and-potential